

Statnett SF
PB 4904 Nydalen,
0423 Oslo

Saksbehandler:
Tommy S. Hårstad

Vår ref.
20/00205

Deres ref.
19/01229

Dato:
07.02.2020

Høringsuttalelse om oppdaterte retningslinjer for utøvelsen av systemansvaret

Det vises til Statnetts høring av forslag til retningslinjer for utøvelsen av systemansvaret, hvor også «Nasjonal veileder for funksjonskrav i kraftsystemet 2020» inngår. Tensio har følgende kommentarer til forslag til praktiseringen av FOS:

§ 7 – Overføringsgrenser, første ledd

Tensio jobber med flere prosjekter som vurderer lastgrenser etter sensordata. Dette gjelder både lastgrenser for kabler og luftlinjer hvor sensorer anvendes. Dette vil kunne medføre både store mengder data og mer komplisert nettdrift enn enkel fastsetting av lastgrenser. Tensio vil i fremtiden kunne ha ønske om justering av lastgrenser løpende etter sensordata.

- **§ 7 - Overføringsgrenser, andre ledd**

Tensio har enkelte snitt i regionalnett som har blitt driftet utover praksisen med N-1. Dette skyldes den historiske oppbygningen av regionalnettet som senere har blitt tilknyttet sentralnettet. I overgang til nye koblingsbilder er det viktig at det foretas grundige analyser og kartlegging av mulige koblingsbilder, evt. bruk av vernløsninger, som gir lavest mulig KILE-eksponering i samarbeid med netteier.

Maksimal overføringsgrenser i masket nett innenfor kortvarig termisk grenselast bør også kunne settes basert på tiltak som utkobling av belastning eller seksjonering i nettet for å redusere belastningen på overbelastede komponenter til maksimal kontinuerlig termisk grenselast.

Tensio ønsker innsyn i lastflyt i relevante snitt i transmisjonsnettet for å kunne gjøre bedre vurderinger av konsekvenser av transitt til regionalnettet ved driftsavbrudd i transmisjonsnettet.

- **§7 - Overføringsgrenser, tredje ledd**

Tensio er positiv til at Systemansvarlig ser på systemvern som et rasjonelt og driftsmessig treffsikkert virkemiddel og ser gjerne at det blir enklere å få implementert dette i regionalnettet. Imidlertid opplever Tensio at det er vanskelig å få tatt systemvern i bruk p.t

- **§ 9 - Om regulerstyrke og effektreserve**

Ingen kommentarer.

- **§ 11 - Om marked for regulerkraft**

Ingen kommentarer

- **§ 12 – Om anstrengte driftssituasjoner og driftsforstyrrelser**

Hvordan nøyaktig format og løsning i FOS-web blir er foreløpig ikke kjent. Systemansvarlig, bør derfor ha en evaluering av løsning og format etter at løsningen er utarbeidet i FOS-web. Formatet bør ha passende detaljeringsnivå i forhold til nytteverdi og kompleksitet for hvert enkelt tilfelle. Ved et for strengt krav kan dette medføre mange tilfeller som må vurderes og potensielt et stort ekstraarbeid for konsesjonær som bør unngås

For planer som følge av feil i regional- eller distribusjonsnettet mener Tensio TS at dette bør overlates til lokale DSOer. Statnett bør kun gripe inn ved driftsforstyrrelser hvor det er uenighet mellom berørte konsesjonærer. Slik det er beskrevet kan det virke som om systemansvarlig ønsker en mer aktiv rolle ved slike feil. Dette vil måtte medføre økt bemanning hos systemansvarlig og Tensio mener at det ikke nødvendigvis er samfunnsøkonomisk rasjonelt. Dette bør overlates til lokale DSO-er.

- **§ 13 - Om tvangsmessig utkobling av forbruk, første ledd**

For oppdeling av TUF-planer bør dette foretas med en hensiktsmessig detaljeringsgrad (f.eks. transformatorstasjonsnivå). Tensio er positive til Statnetts videre satsing på FOS-web, men foreslår/ønsker innmelding via andre måter enn manuelt til webgrensesnittet. En mulig løsning kan være innmelding med opplasting av excel-tabeller.

Selskaper med utredningsansvar og/eller drifter av regionalnettet bør ha innsyn i TUF- og gjenopprettingsplaner i FOS-web for underliggende konsesjonær. Dette for å unngå at områdekonsesjoner må gi informasjon både til Statnett og utredningsansvarlig/driftssentral.

- **§ 14 – Nasjonal veileder for kraftsystemet**

Det er positivt at flere av kravene i veilederen blir behovsprøvd.

I NVF kapittel 5.2.4.11 er det satt krav om at koblingsanlegg som er identifisert som en del av et fremtidig direkte- eller lavohmigjort netts skal ha en-fase gjeninnkobling. Tensio mener at dette ikke bør være et krav til anlegget, og at dette må vurderes ut ifra anleggets kritikalitet. Tensio mener at kravet bør fjernes fra endelig versjon av NVFen. Konsesjonær bør velge løsning basert på en samfunnsøkonomisk kost-nytte vurdering i hvert enkelt tilfelle. Et generelt krav til en-fase gjeninnkobling i lavohmig /direktejort netts kan medføre at det anskaffes anlegg dyrere enn hva som er samfunnsøkonomisk rasjonelt.

- **§ 14 – Fastsettelse og oppfølging av funksjonalitet:**

Innrapportering av data i forbindelse med FOS-web må forekomme som en følge av konkret beskrivelse av nytteverdien.

§ 15 Om spenningsregulering og reaktiv effekt, fjerde ledd

I beskrivelsen i av praktisering av § 15 fremgår det ikke tydelig om praktiseringen vil være en betaling av produksjon av all reaktiv effekt eller kun utenfor vedtatte grenser. Det bør klargjøres. Tensio mener at det er hensiktsmessig at produksjonsanlegg innenfor avtalte grenser, innenfor tekniske muligheter, bidrar med støtte uten at dette utløser en betaling for produksjon av reaktiv effekt.

§ 15 Om spenningsregulering og reaktiv effekt, femte ledd

Systemansvarlig skriver at følgende kan praktiseres vedrørende spenningsregulering:
«For situasjoner hvor systemansvarlig benytter virkemidler for å avhjelpe konsesjonær med å overholde grenser, kan systemansvarlig kreve betaling fra konsesjonær for dette.»

I første omgang mener Tensio at det vil være mer hensiktsmessig at Statnett oversender oversikt over kostnader som har påbeløpt for spenningsregulering. Dette vil gi et bedre grunnlag for en avveining mellom investering og bruk av spesialregulering. I enkelte timer kan det være samfunnsmessig rasjonelt å benytte spesialregulering istedenfor å foreta store nettinvesteringer. Det er også viktig å poengtere at spesialregulering er et virkemiddel systemansvarlig har, og det synes derfor naturlig at dette inngår i kostnaden for systemdriften. Konsesjonær har i dag ikke oversikt over spesialreguleringskostnader og vet derfor ikke hvor store kostnader endringen vil kunne medføre. Praktiseringen foreslås endret fra at systemansvarlig kan kreve betaling fra konsesjonær til at systemansvarlig bør utarbeide oversikt over spesialreguleringskostnader og oversende disse til konsesjonær ved slike hendelser.

Vi håper våre innspill blir vurdert i det videre arbeidet, og stiller gjerne opp hvis det skulle være behov for ytterligere forklaringer eller vår kompetanse i det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen
Tensio

Hilmar Cato Fredriksen
Teknisk direktør Tensio

Frode Johannessen
Nettutvikling Tensio TN

Tommy Svarva Hårstad
Nettutvikler Tensio TS

Brevet sendes ut uten signatur. Brevet er godkjent etter interne rutiner.